

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 549/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen venäläisten tekemistä asunto-osakekaupoista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Wihonen/ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 549/2022 vp:

Onko hallitus tietoinen asunto-osakkeiden hyödyntämisestä viisumien saamiseksi,

onko tietoa, kuinka yleisiä venäläisten asunto-osakekaupat ovat olleet, vai onko nykykäytännöllä edes mahdollista saada tietoa venäläisten asunto-osakekauppojen määrästä ja

miten tilannetta aiotaan selvittää ja miten tilanteeseen aiotaan puuttua?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Puolustusministeriö vastaa kiinteistönomistuksen valvonnasta ja sitä kautta siitä, että Suomeen ei pääsisi syntymään sellaista kiinteän omaisuuden omistusta, joka vaarantaa Suomen turvallisuutta. Tätä työtä tehdään lupaprosessin, valtion etuosto-oikeuden ja lunastuksen kautta. Puolustusministeriön valvontavastuulle kuuluu näin ollen kiinteän omaisuuden valvonta, johon asunto-osakkeita ei sellaisenaan lasketa.

Puolustusministeriö on tietoinen siitä, että myös asunto-osakkeita on hyödynnetty viisumien hankkimiseksi ja asunto-osakkeita on hankittu erityisesti Itä-Suomen kaupungeista, joista Imatra hyvänä esimerkkinä. Viisumikäytänteiden kiristäminen on vähentänyt kiinteän omaisuuden hankintaa ja sillä on varmasti vähentävää vaikutusta myös asunto-osakkeiden kauppaan.

Kiinteistökauppaan ml. asunto-osakkeisiin liittyvä lainsäädäntö kuuluu oikeusministeriölle ja käytännön toteutus Maanmittauslaitokselle. Laki huoneistotietojärjestelmästä tuli voimaan 1.1.2019. Huoneistotietojärjestelmä on sähköinen rekisteri, johon kerätään tiedot osakehuoneistojen, kuten asuntojen ja autopaikkojen, omistuksista, panttauksista ja rajoituksista. Huoneistotietojärjestelmä palvelee huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden vaihdannan, vakuuksien hallinnan ja näihin verrattavan toiminnan sekä yhtiön hallinnon ja sen osakkaiden tiedonsaannin tarpeita.

Huoneistotietojärjestelmään siirtyvät Suomen noin 90 000 taloyhtiötä ja 1,5 miljoonaa osakehuoneistoa. Tietojen siirtäminen huoneistotietojärjestelmään tapahtuu kahdessa vaiheessa. Ensin taloyhtiöt siirtävät osakeluettelon huoneistotietojärjestelmään. Tähän mennessä arviolta vain noin 7 % osakeluetteloista on siirretty huoneistotietojärjestelmään. Taloyhtiöillä on aikaa osakeluetteloiden siirron tekemiseen vuoden 2023 loppuun asti. Tämän jälkeen osakehuoneistoille voidaan tehdä vielä sähköisiä omistuksen ja panttauksen rekisteröintejä vuoteen 2033 mennessä.

Puolustusministeriö on käynnistänyt 28.2.2022 selvityshankkeen, jossa tarkastellaan kiinteän omaisuuden muita kuin omistukseen liittyviä vallankäytön muotoja. Toisin sanoen hankkeessa tarkastellaan sitä millä tavoin asunto-osakkeita, vuokraamistoimintaa ja yrityskauppojen yhteydessä tapahtuvaa kiinteistön omistuksen vaihtumista voitaisiin valvoa, mitä se edellyttää ja onko se tarkoituksenmukaista. Hanke valmistuu 28.2.2023.

Helsingissä 8.11.2022

Puolustusministeri Antti Kaikkonen